

ПРЕПОРЪКИ

ПРЕПОРЪКА НА КОМИСИЯТА

от 4 април 2014 година

за намаляване наличието на кадмий в храните

(текст от значение за ЕИП)

(2014/193/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 292 от него,

като има предвид, че:

- (1) В Регламент (ЕО) № 1881/2006 на Комисията от 19 декември 2006 г. за определяне на максимално допустимите количества на някои замърсители в храните ⁽¹⁾ са установени максимално допустимите количества на кадмий в редица храни.
- (2) На 30 януари 2009 г. Експертната група по замърсителите в хранителната верига (Contam) на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) прие становище относно кадмия в храните ⁽²⁾. В това становище ЕОБХ определи нова допустима седмична доза (ДСД) от 2,5 µg/kg телесно тегло. В становището си относно „Повторна оценка на допустимата седмична доза за кадмий, определена от Contam през 2009 г.“ ⁽³⁾ ЕОБХ взе предвид последната оценка на риска, извършена от Съвместния експертен комитет на ФАО и СЗО по добавките в храните (JECFA) ⁽⁴⁾, и потвърди ДСД от 2,5 µg/kg телесно тегло.
- (3) В научното становище на Contam се стигна до заключението, че средните експозиции чрез храната в европейските държави са близки до или леко надвишават ДСД от 2,5 µg/kg телесно тегло. При някои подгрупи от населението ДСД може да бъде надвишено до около 2 пъти. Contam заключи също така, че независимо от това, че е малко вероятно за дадено лице, изложено на подобно количество, да възникнат неблагоприятни въздействия върху бъбречната функция, експозицията на населението на кадмий следва да бъде понижена.
- (4) Съгласно научното становище на Contam групите храни, които допринасят в най-голяма степен за експозицията на кадмий чрез храната, основно поради високата консумация, са: зърнени култури и продукти от зърнени култури, зеленчуци, ядки и варива, съдържащи нишесте кореноплодни и картофи, месо и месни продукти. Най-високи концентрации на кадмий са установени при хранителните стоки морски водорасли, риба и морски дарове, шоколад и храни със специално диетично предназначение, както и гъби, маслодайни семена и годна за консумация карантия.
- (5) През 2001 г. за кадмий са определени максимални количества по отношение на широка гама от храни, включително зърнени култури, зеленчуци, месо, риба, морски дарове, карантия и добавки в храни. Предвид заключенията на последния доклад на ЕОБХ бяха разгледани нови максимално допустими количества за бебешки храни и шоколадови/какаови продукти и се очаква те да бъдат скоро приети.
- (6) Освен това вследствие на научните становища на Contam относно кадмия Комисията проучи и възможностите за намаляване на някои от съществуващите максимално допустими количества за кадмий в храните, които са основни фактори за експозиция (а именно зърнени култури, зеленчуци, картофи).
- (7) Комисията счита, че трудно може да се постигне незабавно намаляване на максимално допустимите количества. Наличието на кадмий в храните не е еднородно, а силно променлива величина, която зависи от географското местоположение на площта за отглеждане (различни нива на природен кадмий в почвата, което се дължи на различно разпределение в земната кора), от наличието на кадмий в почвата (различна степен на прехвърляне от почвата в растенията в зависимост от стойността на рН на почвата и други почвени компоненти), от различията между сортовете растения с различна степен на натрупване на кадмий, но също така и от антропогенни фактори, като например селскостопанското използване на утайки от отпадъчни води, тор или фосфатни торове и други

⁽¹⁾ OVL 364, 20.12.2006 г., стр. 5.

⁽²⁾ Бюлетин на ЕОБХ (*The EFSA Journal*) (2009 г.) 980, 1-139.

⁽³⁾ Бюлетин на ЕОБХ (*The EFSA Journal*) (2011 г.); 9(2):1975.

⁽⁴⁾ 64-та серия на СЗО за добавките в храните, 73-то заседание на Съвместния експертен комитет на ФАО и СЗО по добавките в храните (JECFA), Световна здравна организация, Женева, 2011 г.

фактори. По отношение на наличието на кадмий във фосфатни торове, по което се работи в момента, Комисията е наясно, че трябва да предприеме действия в съответствие със своята стратегия за ограничаване на риска при кадмий и кадмиев окис, приета през 2008 г. ⁽¹⁾

- (8) Вече съществуват някои методи за намаляване наличието на кадмий в храните, които обаче се нуждаят от известно време, за да бъдат напълно приложени от земеделските производители и стопанските субекти в хранителната промишленост. В някои случаи съществуващите методи трябва да бъдат приспособени към конкретните култури и географски зони, в които следва да бъдат прилагани, и да бъдат по-добре оповестявани и популяризирани сред земеделските производители, за да се постигне намаляване на количествата кадмий в храните в средносрочен и в дългосрочен план. Следователно е целесъобразно държавите членки да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че наличните понастоящем методи за намаляване на тези количества са оповестени и популяризирани сред земеделските производители и че тяхното прилагане е започнало или е продължено с оглед намаляване количествата кадмий в храните. При необходимост следва да бъдат проведени допълнителни изследвания и проучвания с цел компенсиране на евентуалните неясноти във връзка с методите за намаляване на количествата кадмий.
- (9) Постигнатият благодарение на мерките напредък следва да бъде обект на редовен мониторинг и да бъде редовно докладван на Комисията. Допълнителни данни за наличието на кадмий следва да се събират и съобщават редовно на ЕОБХ, за да се даде възможност на Комисията да направи повторна оценка на ситуацията към 31 декември 2018 г. с оглед вземане на решение относно бъдещи целесъобразни мерки.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

- 1) Държавите членки следва да гарантират, че наличните мерки за намаляване на количествата кадмий в храните, и по-специално в зърнените култури, зеленчуците и картофите, постепенно се прилагат от земеделските производители и от стопанските субекти в хранителната промишленост. Това включва ефикасни средства за оповестяване и популяризиране на познатите методи за намаляване на количествата кадмий в храните сред земеделските производители и стопанските субекти в хранителната промишленост.
- 2) Държавите членки следва да гарантират, че когато е налице необходимост от допълнителна информация за определяне на подходящите мерки за намаляване на количествата кадмий, напр. в някои култури или в специфична географска зона, за целта ще се извършват проучвания/научни изследвания.
- 3) Държавите членки следва редовно да наблюдават напредъка на предприетите мерки за намаляване на съдържанието на кадмий, като събират данни за количествата кадмий в храните. Държавите членки следва да гарантират, че:
 1. резултатите от анализите се предоставят редовно на ЕОБХ с цел тяхното обобщаване в единна база данни; и че
 2. през декември 2015 г. на Европейската комисия ще се представи доклад за напредъка по изпълнението на настоящата препоръка, последван от окончателен доклад най-късно през февруари 2018 г. В тези доклади следва да се обърне особено внимание на тези количества кадмий, които са близки или надвишават максимално допустимите количества.
- 4) Вземането на проби и анализът следва да се извършват в съответствие с разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 333/2007 на Комисията от 28 март 2007 г. за определяне на методите за вземане на проби и анализ за официалния контрол върху съдържанието на олово, кадмий, живак, неорганичен калай, 3-МСПД и бензо[а]пирен в храни ⁽²⁾.

Съставено в Брюксел на 4 април 2014 година.

За Комисията
Tonio BORG
Член на Комисията

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията относно резултатите от оценката на рисковете и стратегиите за тяхното ограничаване при веществата: кадмий и кадмиев окис (ОВ С 149, 14.6.2008 г., стр. 6).

⁽²⁾ ОВ L 88, 29.3.2007 г., стр. 29.